

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 17 października 2011 r.

**Zarząd
Katowickiego Holdingu Węglowego SA
w Katowicach**

LKA-4101-08-07/2011/P/11/132

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Katowickim Holdingu Węglowym SA w zakładzie KWK „Mysłowice-Wesoła”², w zakresie realizacji zadań związanych z usuwaniem przez przedsiębiorcę górniczego szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 marca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 6 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Kopalni w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

- 1. NIK ocenia pozytywnie działania Zarządu i kierownictwa Kopalni związane z zapewnieniem warunków organizacyjno-prawnych do realizacji obowiązków i uprawnień przedsiębiorcy, wynikających z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. *Prawo geologiczne i górnicze*³.**

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”.

² Zwanej dalej „Kopalnią”.

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm. zwana dalej „Pgg”

- 1.1** Kopalnia, w okresie objętym kontrolą, eksploatowała złoża „Mysłowice” i „Wesoła”. KWK „Mysłowice-Wesoła” Ruch „Wesoła” eksploatowała złożę w obszarze górniczym „Wesoła II” o powierzchni 45 779 478 m² oraz w obszarze górniczym „Łędziny I”, obejmującym pokład 308, którego obszary położone były na terenie miast: Katowice, Mysłowice i Tychy. Złożę „Wesoła” eksploatowano na podstawie dodatku nr 2 do Projektu zagospodarowania złoża (Pzz), opracowanego zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Pgg, przyjętego przez Ministra Środowiska w dniu 25 kwietnia 2006 r., oraz dodatku nr 3, przyjętego w dniu 10 grudnia 2008 r. W dodatkach tych uwzględniono zagadnienia dotyczące m.in.: wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię, przewidywaną profilaktykę górniczą i budowlaną oraz scharakteryzowano obiekty powierzchniowe wymagające ochrony.
- 1.2** Uchwałą nr 688/2007 Zarządu KHW SA z dnia 4 lipca 2007 r. wprowadzono w Spółce *„Regulamin postępowania przy naprawianiu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego”*, który określał procedury postępowania w podległych zakładach górniczych przy naprawianiu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego. Na jego podstawie, dla potrzeb wdrażania i realizacji zadań naprawczych z tytułu ww. szkód, Zarządzeniem Dyrektora Kopalni nr 87/2007 z dnia 29 sierpnia 2007 r., powołano Komisję Oceny Projektów Usuwania Szkód Górniczych⁴, której zadaniem było rozpatrywanie oraz ocena dokumentacji techniczno-kosztorysowych (operatów szacunkowych) związanej z zapobieganiem i usuwaniem szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego. Powyższe regulacje, w ocenie NIK, przyczyniały się do eliminowania jednoosobowych rozstrzygnięć opartych na zasadzie uznaniowości oraz na swobodnej ocenie wniosku.
- 1.3** Kopalnia umożliwiała poszkodowanym przez szkody górnicze dostęp do informacji o sposobie załatwiania spraw związanych z usunięciem szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego. W tym celu organizowano spotkania informacyjne Dyrekcji i kierownictwa Kopalni z przedstawicielami Rad i Zarządów Osiedli z terenu Miasta Mysłowice, na których omawiano zagadnienia związane z aktualnie prowadzonymi przez Kopalnię robotami eksploatacyjnymi oraz zamierzeniami w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu wstrząsów na powierzchnię. Ponadto, każdorazowo przedstawiano procedurę załatwiania spraw związanych ze zgłaszaniem i naprawą szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego.

---

⁴ Zwaną dalej „KOPUSG”

1.4 Kopalnia posiadała Plany Ruchu na lata 2007-2009 i 2010-2012 dla Ruchu „Wesoła” i Ruchu „Mysłowice”, zatwierdzone przez Dyrektora OUG w Katowicach i pozytywnie zaopiniowane przez Prezydentów Miast: Katowice, Mysłowice i Tychy. W planach tych, zgodnie z art. 64 *Pgg*, określono przedsięwzięcia zapobiegające powstawaniu szkód górniczych, w tym m.in. w zakresie profilaktyki górniczej i budowlanej. W ramach prowadzonej działalności profilaktycznej Kopalnia przeprowadziła m.in. analizy odporności obiektów budowlanych usytuowanych w granicach wpływów działalności górniczej, w tym obserwacje obiektów kubaturowych (statyczną i dynamiczną). Na każdy okres objęty planem ruchu dyrektor Kopalni wydał zarządzenia w sprawie prowadzenia obserwacji budynków (obiektów kubaturowych) o kategorii odporności niższej od kategorii wpływów eksploatacji górniczej, w których ustalono częstotliwość ich obserwacji. W latach objętych kontrolą obserwacji poddano 223 budynki mieszkalne, gospodarcze i obiekty użyteczności publicznej. Wyniki obserwacji każdorazowo odnotowywały uprawnione osoby w książce obserwacji obiektów, a ich częstotliwość była zgodna z zarządzeniami. Ponadto Kopalnia prowadziła m.in. metodą punktów rozproszonych obserwacje geodezyjne wzdłuż ulic: Laryskiej, Konopnickiej, Jaworowej i Podgórznej, których celem było dokumentowanie wpływów projektowanej eksploatacji na powierzchnię.

2. Działania Kopalni związane z ustalaniem rzeczywistych szkód powstałych na skutek eksploatacji górniczej oraz podejmowaniem decyzji o ich naprawie lub ewentualnym przyznaniu odszkodowania za wyrządzone szkody

W latach 2008–2010 do Działu ds. Szkód Górniczych Kopalni wpłynęło odpowiednio: 356, 467 i 372 wnioski o naprawę szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, z czego Kopalnia, jako zasadne, uznała: 230, 231 i 248. Całkowite koszty naprawy szkód, jakie poniosła Kopalnia w tym okresie, wyniosły odpowiednio: 5 451,8 tys. zł, 6 371,6 tys. zł i 7 554,3 tys. zł, w tym koszty wypłaconych odszkodowań za uszkodzone obiekty budowlane, zrealizowanych na podstawie art. 95 *Pgg* ust. 1, wyniosły odpowiednio: 358,4 tys. zł, 71,1 tys. zł i 385,5 tys. zł. W I półroczu 2011 r. wpłynęło 78 wniosków.

Z badania 20 wniosków o naprawę szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego wynika, że rozpatrzono je zgodnie z ustalonymi przez Zarząd KHW SA procedurami. W 7 spośród ww. wniosków Kopalnia, na podstawie art. 95 ust. 1 *Pgg*, wypłaciła

odszkodowania, jako formę naprawy szkody, przyjmując, że przywrócenie stanu poprzedniego lub koszty tego przywrócenia rażąco przekraczałyby wielkość poniesionej szkody.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.